

SKRIFTLIGE INSTRUKSJONER I HENHOLD TIL ADR

Tiltak ved ulykker eller nødssituasjoner

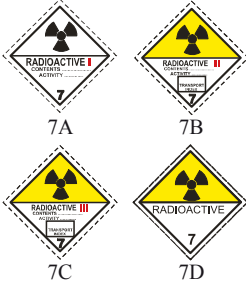
Hvis en ulykke eller nødssituasjon oppstår eller er nært forstående under transport, skal kjøretøyets mannskap gjennomføre følgende tiltak dersom det er trygt og praktisk gjennomførbart:

- Sett på bremsene, stopp motoren og slå av strømmen fra batteriet ved hjelp av hovedstrømsbryteren hvis en slik finnes;
- Unngå åpenbare tennkilder og røyking. Ikke slå på elektrisk utstyr;
- Varsle relevante nødetater, gi dem så mye informasjon om hendelsen eller ulykken og de involverte stoffene som mulig;
- Ta på varselvest og sett ut frittstående varselsignaler på en hensiktsmessig måte;
- Ha transportdokumentene lett tilgjengelig for utrykningspersonell når disse ankommer;
- Ikke gå i eller berør utlekkede stoffer og unngå å puste inn gass, røyk, støv og damp ved å oppholde deg i den retningen vinden blåser fra;
- Bruk brannslukkerne til å slukke mindre branner i dekk, bremses og motorrom hvis det er hensiktsmessig og trygt;
- Kjøretøyets mannskap skal ikke forsøke å slukke brann i lasterommet;
- Dersom det er hensiktsmessig og trygt, bruk utstyret på kjøretøyet til å forhindre lekkasjer til vannmiljøer eller avløp, og til å samle opp søl;
- Gå vekk fra ulykkesstedet, råd andre til å gjøre det samme og følg rådene fra redningstjenesten;
- Fjern alle tilsølte klær og brukt tilsølt beskyttelsesutstyr og avhend det på en trygg måte;

**Tilleggsveiledning for kjøretøyets mannskap om egenskaper til farlig gods etter klasse og tiltak
avhengig av rådende omstendigheter.**

Faresedler	Farlige egenskaper	Tilleggsveiledning
(1)	(2)	(3)
Eksplorative stoffer og gjenstander 1 1.5 1.6	Kan ha mange egenskaper og effekter slik som: Massedetonasjoner, utkast av splinter og annet materiale, intens brann/varme, kraftige lysglimt, kraftig støy eller røyk. Følsomme for sjokk eller støt eller varme.	Ta dekning, og hold deg vekk fra vinduer.
Eksplorative stoffer og gjenstander 1.4	En viss fare for eksplosjon og brann.	Ta dekning.
Brannfarlige gasser 2.1 2.2	Fare for brann. Fare for eksplosjon. Kan være under trykk. Fare for kveling. Kan forårsake forbrenninger eller frostskafer. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Ta dekning. Unngå lavtliggende områder.
Ikke-brannfarlige, ikke-giftige gasser 2.2 2.3	Fare for kveling. Kan være under trykk. Kan forårsake frostskafer. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Ta dekning. Unngå lavtliggende områder.
Giftige gasser 2.3	Fare for forgiftning. Kan være under trykk. Kan forårsake forbrenninger eller frostskafer. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Bruk fluktmaske. Ta dekning. Unngå lavtliggende områder.
Brannfarlige væsker 3 3.1	Fare for brann. Fare for eksplosjon. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Ta dekning. Unngå lavtliggende områder.
Brannfarlige faste stoffer, selvreaktive stoffer og faste desensiterte eksplosiver 4.1	Fare for brann. Brannfarlige eller brennbare, kan inneholde selvreaktive stoffer som er tilbøyelige til eksoterm dekomponering dersom de utsettes for tilførsel av varme, kontakt med andre stoffer (som syrer, tungmetallforbindelser eller aminer), friksjon eller støt. Dette kan medføre utvikling av skadelig og brannfarlig gass eller damp eller selvantennelse. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming. Risiko for eksplosjon av desensiterte eksplosiver etter tap av desensiterer.	
Selvantennende stoffer 4.2	Fare for brann ved selvantennelse dersom emballasjen er skadd, eller ved lekkasje. Kan reagere voldsomt med vann.	
Stoffer som utvikler brannfarlige gasser i kontakt med vann 4.3 4.3	Fare for brann eller eksplosjon ved kontakt med vann.	Utlekkede stoffer bør holdes tørre ved tildekking.

**Tilleggsveiledning for kjøretøyets mannskap om egenskaper til farlig gods etter klasse og tiltak
avhengig av rådende omstendigheter.**

Faresedler	Farlige egenskaper	Tilleggsveiledning
(1)	(2)	(3)
Oksiderende stoffer 5.1	Fare for voldsom reaksjon, antennelse og eksplosjon ved kontakt med brennbare eller brannfarlige stoffer.	Unngå blanding med brannfarlige eller brennbare stoffer (f.eks. sagflis).
Organiske peroksider 5.2	Fare for eksotermisk (varmeutviklende) dekomponering ved høye temperaturer, kontakt med andre stoffer (som syrer, tungmetallforbindelser eller aminer), friksjon eller støt. Dette kan medføre utvikling av skadelige og brannfarlige gasser eller damper eller selvantennelse.	Unngå blanding med brannfarlige eller brennbare stoffer (f.eks. sagflis).
Giftige stoffer 6.1	Fare for forgiftning ved innånding, hudkontakt eller svelging. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	Bruk fluktmaske.
Infeksjonsfremmende stoffer 6.2	Fare for infeksjon. Kan forårsake alvorlige sykdommer hos mennesker eller dyr. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	
Radioaktivt materiale 7A 7B 7C 7D	Fare for å bli tatt opp i organismen og ytre stråling.	Begrens eksponeringstiden.
Spaltbart materiale 7E	Fare for nukleær kjedereaksjon.	
Etsende stoffer 8	Fare for etseskader. Kan reagere kraftig med hverandre, med vann og andre stoffer. Utlekket stoff kan utvikle etsende damper. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	
Forskjellige farlige stoffer og gjenstander 9	Fare for forbrenninger. Fare for brann. Fare for eksplosjon. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	

ANM1: For farlige stoffer med flere farer og ved samlasting skal alle relevante tiltak følges.

ANM2: Tiltakene som er listet i kolonne 3 må tilpasses slik at de tilsvarer de klassene med farlig gods som transporteres og den aktuelle transportmåten.

Tilleggsveiledning for kjøretøyets mannskap om egenskaper til farlig gods med merker, og tiltak avhengig av rådende omstendigheter.		
Merking	Farlige egenskaper	Tilleggsveiledning
(1)	(2)	(3)
 Miljøfarlige stoffer	Farlig for vannmiljøer eller avløps-systemer.	
 Oppvarmede stoffer	Fare for forbrenninger.	Unngå kontakt med varme deler av transportenheten og utlekket stoff.

**Utstyr for personlig og alminnelig beskyttelse
som skal medbringes på kjøretøyet i henhold til ADR 8.1.5
for å utføre generelle og farespesifikke nødtiltak.**

Følgende utstyr skal medbringes på transportenheten:

- en stoppekloss per kjøretøy, av egnet størrelse for kjøretøyets vekt og hjuldiameter;
- to frittstående varselsignaler;
- øyeskyllevæske^a; og

for hvert medlem av kjøretøyets mannskap

- en varselvest (f.eks. som beskrevet i standard EN 471);
- en lommelykt;
- et par beskyttelseshansker; og
- øyebeskyttelse (f.eks. beskyttelsesbriller).

Tilleggsutstyr som kreves for enkelte klasser:

- en fluktmaske^b til hver enkelt av kjøretøyets mannskaper ved transport merket med fareseddel nummer 2.3 eller 6.1;
- en spade^c;
- en tetning for sluk^c;
- en oppsamlingsbeholder^c.

a. Ikke nødvendig for faresedlene 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 og 2.3.

b. For eksempel en fluktmaske med kombinert gass-/støvfilter av type A1B1E1K1-P1 eller A2B2E2K2-P2 som tilsvarende som er beskrevet i standarden EN 141.

c. Bare nødvendig for faste stoffer og væsker med faresedlene 3, 4.1, 4.3, 8 eller 9.